

Fredningsforslag for Amager Fælled

Nyt fredningsforslag for Amager Fælled 2024

Baggrund for fredningsforslaget

Københavns Kommune har på baggrund af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelser i juli 2022 valgt at udarbejde et ændret fredningsforslag til erstatning for forslaget, som kommunen fremsatte den 26. juni 2019.

Københavns Kommune ønsker, at dette reviderede forslag i sin helhed træder i stedet for det tidligere fremsatte forslag fra 2019.

Afgrænsningen af det område, der foreslås fredet, ændres ikke. Fredningsforslaget omfatter det allerede fredede området omfattet af fredningen af Amager Fælled af 7. juli 1994 (med en præciseret afgrænsning der udtager nogle små vejarealer) og en udvidelse med det areal, der er omfattet af § 16 i lov nr. 275 af 26. marts 2019. Matrikelfortegnelsen er således uændret i forhold til 2019. Der er udarbejdet et nyt fredningskort, der afspejler ændringerne i fredningens indhold i forhold til forslaget fra 2019. Kortbilaget er vedlagt.

Da ejerforholdene og naturbeskyttelseslovens gældende regler vedr. fredningerstatning heller ikke er ændret, lægger kommunen til grund, at der ikke er behov for en fornyet budgethøring, da udtalelserne fra høringen i 2019 fortsat vil være dækkende for situationen i dag.

Fredningsforslagets indhold

For så vidt angår det allerede fredede område foreslås den gældende fredning erstattet af en ny. Der er tale om begrænsede indholdsmæssige ændringer, men en række bestemmelser formuleres mere præcist og tilpasset den udvikling, der er sket i området siden fredningen. Hertil hører blandt andet etableringen af Naturpark Amager, som området indgår i, og som har haft som et af sine formål at fremme befolkningens rekreative brug og naturoplevelser i Naturparken. Denne udvikling er godt på vej med flere brugere og et bedre kendskab til naturområdet, og det søges understøttet med den reviderede fredning.

For det lovregulerede område foreslås der fredningsbestemmelser, der kan træde i stedet for reguleringen i ovennævnte lov. Disse bestemmelser skal sikre en sammenhængende regulering af hele naturområdet på Amager Fælled, og de skal samtidig leve op til de vilkår, der i loven og

2. maj 2024

Sagsnummer
2023-0003682

Dokumentnummer
2023-0003682-4

Sagsbehandler
Birthe Bertelsen

Center for Byudvikling
Team Planlægning
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009800176

www.kk.dk

dens bemærkninger er stillet for at gennemføre en fredning. Efterfølgende vil det være muligt for Folketinget at ophæve lovreguleringen, så området derefter vil være reguleret af fredningen og af naturbeskyttelseslovens bestemmelser i øvrigt (der i dag ikke gælder i området). Det vil give den mest enkle og sammenhængende regulering af området som helhed. Kommunen anser det for ubestridt, at området er fredningsværdigt på grund af dets kvaliteter og kontekst. Dette har også været udgangspunktet for lov nr. 275 af 26. marts 2019. Der er derfor ikke udarbejdet en nøjere gennemgang af områdets indhold som begrundelse for fredningsforslaget, men der findes beskrivelser heraf i de planer for områdets pleje og udvikling, der er gældende og som vil blive opdateret efter en afsluttet fredningssag.

Forholdet til lov nr. 275 af 26. marts 2019

Lovens vilkår som formuleret i lovbemærkningerne indebærer, at fredningen skal give mulighed for en tryk færdselsmulighed mellem byområdet nord for Vejlands Allé og Sundby Station, der udgør et reelt alternativ til at færdes langs Vejlands Allé og Øresunds Boulevard. Fredningsforslaget er derfor formuleret, så det ikke er til hinder for at etablere en sådan færdselsmulighed ved at forbinde en eksisterende grussti videre til Sundby Station. I det reviderede fredningsforslag er denne sti ikke umiddelbart tilladt, men betinget af Fredningsnævnets godkendelse (dispensationssag) og der fastlægges ikke et bestemt tracé. Der fastlægges til gengæld en række vilkår om hensynet til beskyttede arter og levesteder, om stiens bredde og belægning, om ikke at tillade belysning mv. Det sker for at balancere hensynet til at opfylde lovens vilkår med hensynet til at beskytte den natur, som fredningen har som et væsentligt formål at beskytte.

I forbindelse med Borgerrepræsentationens stillingtagen til håndteringen af fredningssagen efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser af 6. og 7. juli 2022 supplerede et flertal af medlemmerne deres tilslutning til at fremsætte et ændret fredningsforslag med følgende udtalelse:

"Med godkendelsen af indstillingen banes der vej for, at fredningssagen kan gå videre. Det forudsættes naturligvis, at fremtidige anlæg mv. indenfor fredningen skal respektere og om nødvendigt vige for områdets særligt beskyttede arter og deres levesteder. Fredningsforslaget ønskes formuleret, så der ikke hersker tvivl herom."

Det reviderede fredningsforslag, der nu fremsættes, tydeliggør på den baggrund, at hensynet til at fredningen skal give mulighed for færdsel mellem byområdet nord for Vejlands Allé og Sundby Station ikke gives forrang for naturbeskyttelsen. I forhold til det tidligere fremsatte forslag, hvor der var indskrevet en sti i høj kvalitet (ud fra krav til skoleveje og pendlerstier), er der nu kun mulighed for et meget mere begrænset

anlæg. Dette vurderes fortsat at opfylde lovens vilkår om en tryk færdselsmulighed, men er ikke tilpasset cyklister, så det vil primært kunne blive en færdselsmulighed for fodgængere. Hvis det bliver aktuelt at anlægge en sti i forlængelse af den allerede eksisterende sti (der ikke ændres) vil en konkret beslutning om placering og udformning af den skulle træffes af Fredningsnævnet på et grundlag af oplysninger om naturindhold mv., der er aktuelt på tidspunktet for en ansøgning om godkendelse.

Miljøvurdering

Københavns Kommune har besluttet at fredningsforslaget fremsættes ledsaget af en miljøvurdering. Denne er udarbejdet på grundlag af afgrænsnings udtalelse fra Fredningsnævnet for København af 17. maj 2024. Miljøvurderingsrapporten er udarbejdet af kommunen med bidrag fra COWI A/S.

Fredningsforslag

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at sikre en opretholdelse og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, biodiversitetsmæssige, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til de kulturhistoriske interesser, der er knyttet til området.

Fredningen skal sikre og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til naturoplevelser og -formidling samt til friluftsliv og fritidsformål i øvrigt.

Fredningen har også til formål at sikre områdets sammenhæng med de fredede landzonearealer på Amager Fælled og Vestamager i øvrigt (Kalvebodkile-fredningen), og herunder at området udvikles og plejes ud fra en samlet vurdering af benyttelses- og beskyttelseshensyn for hele området.

Fredningen skal medvirke til at opfylde Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen.

§ 2. Arealernes tilstand og benyttelse

Der må ikke foretages terrænændringer og ændringer i de nuværende vegetationsforhold eller etableres anlæg, medmindre sådanne tilstandsændringer er umiddelbart tilladt i de efterfølgende bestemmelser, tillades eller foretages af plejemyndigheden efter § 4, eller tillades ved en dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

Stk. 2. Fredningen er ikke til hinder for, at den nuværende afvanding af det fredede areal justeres for at tilgodese fredningens formål, herunder at tidligere hydrologiske forhold genskabes. Der må ikke uden tilladelse fra fredningsnævnet anlægges nye afvandingskanaler eller foretages uddybning af eksisterende afvandingskanaler til et dybere niveau end som fastlagt i hydraulisk modellering i 2003. Den landskabelige kanal (matr.nr. 182b Eksercerpladsen, København) og de dertil

hørende anlæg på og under terræn (herunder anlæg på matr.nr. 182a Eksercerpladsen, København) til regulering af vandstanden mv. kan opretholdes, vedligeholdes og drives uden indskrænkninger som følge af fredningen. § 7 om forholdet til naturbeskyttelses- og museumslovens generelle beskyttelsesbestemmelser gælder for alle arbejder som led i vedligeholdelse og drift af den landskabelige kanal.

Mindre terrænændringer på arealer i tilknytning til den landskabelige kanal, der har som mål at opfylde fredningens formål om forbedring af biologiske, landskabelige og rekreative værdier samt almenhedens adgang, er umiddelbart tilladt. Fredningen tilsidesætter ikke de rettigheder, der følger af den på fredningstidspunktet gældende servitut vedr. den landskabelige kanal

Stk. 3. Fredningen er ikke til hinder for, at der inden for det i § 3, stk., 2 nævnte areal (matr.nr. 1a, Eksercerpladsen, København) etableres nødvendige anlæg, herunder idrætsanlæg, til brug for Islands Brygge Skole. Udformningen af ubebyggede arealer til skolens brug, herunder arealernes afrunding ved beplantning, skal indarbejdes i plejeplanen efter § 4. Udformningen skal særligt sikre hensynet til at fastholde eller skabe et smukt indgangsparti til det fredede område fra nord fra Artillerivej.

Stk. 4. Fredningen er ikke til hinder for opretholdelsen af eksisterende kolonihaver. Fredningen er heller ikke til hinder for, at arealerne inden for den på fredningskortet angivne afgrænsning anvendes til et eller flere områder til etablering af kolonihaver (daghaver) á 100-150 m² uden overnatning eller til skolehaver. Haveområdernes nærmere udformning og placering skal indarbejdes i plejeplanen efter § 4. Der skal etableres stier fra Artillerivej gennem haveområderne. Stierne skal være åbne for almenhedens færdsel.

Stk. 5. Fredningen er ikke til hinder for at foretage nødvendige arbejder på det kabelanlæg, der forbinder anlæggene på H. C. Ørstedværket med en hovedtransformerstation på Amager, idet det forudsættes, at arealet i videst muligt omfang reetableres efterfølgende.

§ 3. Bebyggelse

Der må ikke opføres bebyggelse, medmindre det er umiddelbart tilladt i de efterfølgende bestemmelser eller tillades ved en dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

Der kan indenfor fredningsområdet opføres en bygning til basale faciliteter for brugerne (toilet, omklædning) kombineret med formidling af området (skiltning mv.). En sådan bygning må være i et plan med et maksimalt areal af 15 m². Dens placering og udformning skal fastlægges i en plejeplan under hensyn til fredningens formål, herunder navnlig beskyttelse af naturværdierne og let og tydelig adgang for brugerne af området, herunder opfyldelse af tilgængelighedskrav. Der kan etableres belysning på bygningen, hvis dette er nødvendigt af hensyn til tryghed,

herunder arbejdsmiljø, men denne skal begrænses og afskærmes mest muligt, så en påvirkning af naturværdierne undgås.

Stk. 2. Fredningen er ikke til hinder for nødvendige bygningsmæssige ændringer og udvidelser af Islands Brygge Skole inden for matr.nr. 1a, Eksercerpladsen, København. Udformning og placering af fremtidig bebyggelse skal forud godkendes af fredningsnævnet.

Stk. 3. Fredningen er ikke til hinder for opretholdelse og fornyelse af bebyggelsen i de eksisterende haveforeninger. Fredningen er heller ikke til hinder for, at der i nye koloni- og skolehaver etableret i medfør af § 2.4 opføres de for områdernes funktion nødvendige småhuse, skure og lign. Overordnede retningslinjer for denne bebyggelse skal fremgå af plejeplanen.

Stk. 4. I delområde A som vist på fredningens kortbilag kan der opføres faciliteter til naturformidling og friluftsmål, herunder toilet, omklædning og opbevaring, med henblik på realisering af projekt udarbejdet som del af Naturpark Amager. Faciliteterne skal opføres som et samlet ensemble og deres samlede bebyggede areal (fodaftryk) må maksimalt være 300 m². Bygningerne må opføres i et plan med rejste tage og overvejende med synlige overflader i træ. Der kan etableres belysning i tilknytning til faciliteterne, hvis dette er nødvendigt af hensyn til tryghed, herunder arbejdsmiljø og redningshensyn, men denne skal begrænses og afskærmes mest muligt, så en påvirkning af naturværdierne undgås. Den konkrete udformning af bebyggelsen skal forud godkendes af fredningsnævnet.

Der kan ske den nødvendige befæstelse af redningsvej (til opfyldelse af krav til brandvej), der så vidt muligt skal forløbe ad eksisterende stier. Indenfor delområde A kan ovennævnte faciliteter umiddelbart suppleres med mindre faciliteter herunder vandposter, affaldsspande, bålpladser, naturformidlingstavler, naturlegeobjekter, siddemuligheder og lignende samt mindre anlæg med henblik på at muliggøre brugernes krydsning af den landskabelige kanal. § 7 om forholdet til naturbeskyttelses- og museumslovens generelle beskyttelsesbestemmelser gælder for etablering af faciliteter i delområde A.

Stk. 5. Hvis den til enhver tid gældende lovgivning om dyrevelfærd stiller krav om etablering af læ/overdækning til dyr, der indgår i naturplejen af det fredede område, kan sådanne bygninger etableres uden krav om bestemmelser i en plejeplan eller dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

§ 4. Pleje

Uanset § 2 må plejemyndigheden udføre de foranstaltninger, der skønnes egnede til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet og dets levesteder, styrke biodiversiteten eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige og rekreative værdier. Foranstaltningerne skal udføres på grundlag af en plan efter stk. 3 i denne bestemmelse.

De øvrige grundejere har umiddelbart adgang til at pleje deres arealer, så længe de udførte foranstaltninger er i overensstemmelse med en plan efter stk. 3 i denne bestemmelse.

Arbejder som led i vedligeholdelse og drift af den landskabelige kanal er jf. § 2, stk. 2, ikke omfattet af krav om udførelse på grundlag af en plan efter stk. 3 i denne bestemmelse.

Stk. 2. Københavns Kommune er plejemyndighed i fredningsområdet.

Stk. 3. For at en plan skal kunne danne grundlag for Københavns Kommunes beføjelser som plejemyndighed efter foranstående fredningsbestemmelser, skal den være udarbejdet af kommunen efter reglerne i stk. 4 og 5 samt tilsendt fredningsnævnet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Beslutning om planen og plejeforanstaltninger i øvrigt skal træffes i form af afgørelser under iagttagelse af reglerne i den til enhver tid gældende plejebekendtgørelse, for tiden bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016.

Stk. 4. Plejeplanen skal redegøre for de plejeforanstaltninger og anlægsarbejder, som påtænkes udført i de følgende højst 5 år, og for eventuelle ændringer i almenhedens adgangsret. Plejeplanen skal samordnes med plejeplanen for de fredede arealer nord for Sjællandsbroen omfattet af bestemmelserne i Overfredningsnævnets afgørelse af 14. november 1990 om fredning af "Kalvebodkilen" om udarbejdelse af plejeplan for delområde 1.

Stk. 5. I forbindelse med udarbejdelse af plejeplanen skal plejemyndigheden høre de parter, der følger af plejebekendtgørelsen, herunder

- alle grundejere i området.
- Danmarks Naturfredningsforening
- Friluftsrådet
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Botanisk Forening
- Islands Brygges Lokalråd
- Sundby Lokalråd.

Stk. 6. Plejeforanstaltninger kan påklages i det omfang og efter de procedurer, den til enhver tid gældende plejebekendtgørelse, for tiden § 1, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016, giver mulighed for.

§ 5. Almenhedens adgang

Bortset fra de til enhver tid værende anlæg og bygninger til særlige formål, som er etableret i medfør af foranstående bestemmelser, og som efter deres karakter ikke bør være offentligt tilgængelige, er fredningsområdet åbent for almenhedens færdsel til fods med de nedennævnte begrænsninger og de begrænsninger, der følger af anden lovgivning end naturbeskyttelsesloven.

Stk. 2. Almenheden har med de i stk. 1 nævnte begrænsninger ret til at cykle på de stier, der i plejeplanen er udlagt som "cykelstier", og til at ride på de stier, der i plejeplanen er udlagt som "ridestier".

Stk. 3. I plejeplanen kan til beskyttelse af plante- og dyreliv fastsættes bestemmelser om, at færdsel forbydes i nærmere bestemte områder.

Stk. 4. Hunde skal føres i snor og må ikke medføre gener for dyr, der afgræsser områder som led i naturplejen. Plejemyndigheden kan i en plejeplan muliggøre et hegnet område, hvor hunde kan færdes uden snor.

§ 6. Veje, stier, parkeringspladser og tekniske anlæg

De eksisterende veje/stier kan opretholdes. Nye veje og parkeringspladser for biler må ikke anlægges.

Områdets stisystem, herunder nye stier, fastlægges i plejeplanen efter § 4.

Stk. 2. Asfalterede stier må ikke anlægges, men stiforbindelse fra Artillerivej til Islands Brygge Skole må opretholdes og vedligeholdes med fast belægning.

Øvrige stier kan anlægges og vedligeholdes med grusbelægning, træflis eller som naturstier. Redningsstier må om nødvendigt befæstes på anden måde. Bestemmelser herom skal fastsættes i plejeplanen.

Stier og færdselsarealer skal generelt have lyse og dermed varmereflekterende, overflader, der modvirker at dyr varmeudsættes eller tiltrækkes til ophold på overfladerne. Stier kan etableres som dæk/broer af dertil egnede materialer, hvor dette er nødvendigt for at sikre almenhedens adgang og samtidig beskytte de naturlige hydrologiske forhold. Hævede stier og broer skal ved passende værn sikres imod risiko for fald. Den eksisterende sti fra området nord for Vejlands Allé som vist på fredningsforslagets kortbilag kan forlænges, så der opnås forbindelse til fredningsgrænsen ved Sundby Metrostation. Det er et vilkår for stiforbindelsens etablering, at den ikke vil indebære påvirkninger af arter og levesteder på en måde, der vil forudsætte dispensationer fra gældende lovbestemmelser om dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Stien i det eksisterende tracé kan opretholdes og vedligeholdes med de nuværende materialer, men ikke udvides ud over den nuværende bredde. For den del, der vil skulle anlægges som ny sti, fastlægges placeringen ikke med fredningen, da der skal ske den størst mulige tilpasning for at tilgodese beskyttelsen af naturtyper og levesteder for arter. Hertil hører også anlæg på hævet dæk over terræn, hvor dette vurderes at fremme bevarelse eller forbedring af naturlig hydrologi og leve- og spredningsmuligheder for områdets arter (bilag IV-arter, padder og vandlevende arter i øvrigt). Den nye del af stiforbindelsen må have en bredde svarende til den eksisterende del. Stien skal udformes, så den ikke er til hinder for fortsat naturpleje af området med dyregræsning. Den konkrete placering og udformning stiforbindelsen skal forud godkendes af fredningsnævnet. § 7 om forholdet til naturbeskyttelses- og museumslovens generelle beskyttelsesbestemmelser gælder for etablering af stiforbindelsen.

Stk. 3. Belysning må i området alene etableres og opretholdes ved stiftforbindelse fra Artillerivej til Islands Brygge Skole jf. § 6, stk. 2, samt om fornødent ved faciliteter jf. 2, stk. 3 og § 3, stk. 1 og 4. Hvor hensynet til tryk færdsel taler for det, kan værn ved broer/terrænspring, skilte og tilsvarende markeres med lysreflekterende materiale, så de bliver synlige for brugerne.

Stk. 4. I delområde A kan der umiddelbart etableres plads til parkering af op til 120 cykler. Arealet til cykelparkering må ikke forsynes med asfaltbelægning, men skal etableres som grus, træflis eller lignende naturmaterialer.

Stk. 5. Fredningen er ikke til hinder for, at der iværksættes afværgeforanstaltninger mod jord- og grundvandsforurening i området i henhold til gældende lovgivning.

Stk. 6. Fredningen er heller ikke til hinder for de indgreb i områdets tilstand, der foretages som led i eftersøgning og tilintetgørelse af forsagere (granater).

§ 7. Forholdet til naturbeskyttelses- og museumslovens generelle beskyttelsesbestemmelser

Foranstaltninger, der tillades eller udføres i medfør af foranstående fredningsbestemmelser, herunder plejeplaner efter § 4, kan foretages uden særsomt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttede naturtyper), § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen), § 17 (skovbyggelinjen) og § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen) eller museumslovens § 29 (beskyttelse af sten- og jorddiger).

§ 8. Dispensationer

En dispensation fra fredningsbestemmelserne kan meddeles efter reglerne i naturbeskyttelseslovens § 50, når det ansøgte ikke kommer i strid med fredningens formål.

§ 9 Ophævelse af ældre fredning

Fredningsdeklarationen for dele af Amager Fælled, jf. Naturklagenævnets afgørelse af 7. juli 1994, ophæves.